

ROTACIONO SVJETLO NA KRAJU TUNELA

Osvrt na aforizme Sabahudina Hadžialića iz knjige „Abecedna Azbuka“

Čovjekov život počinje kratkim trzajima, trapavim koracima sa puno nesigurnosti i dileme u njima. Tek kad ti psovka dovoljno oteža, kad ti intenzivno počnu raditi pljuvačne žlijezde (nikako erotske, dok ti još sperma nije napala mozak), kad ti šaka dovoljno ojača da u nju može stati poveći kamen, ili neki drugi čvrst predmet (nipošto lopta), tek tada se možeš upisati među ljude.

U literaturi je obrnuto. Književnik započinje šaru svoga pisanog mozaika najčešće mnoštvom suvišnih, nepotrebnih riječi, naširoko raspričanih, nagomilano, tek da se popuni izazovnost bijele hartije što čeka kao gola, nezasita žena. Vremenom se riječ i misao brusi, svodi se na najmanju moguću mjeru, ako ikako može sa pola sloga da se sve kaže. Roman, novela, pripovijetka, esej, pjesma...

Kad pisac svoj opus svede na distih, na britku oštricu zmijskog jezika, tek tada može početi pisati roman svog života. Kad se to izuči, kad se prevaziđe inflacija riječi, kad svaka riječ zauzme svoje mjesto u prvih jedanaest – tekma može početi. Od aforizma, najkraće (najšire) književne forme (odmah iza neartikulisanih glasova), sa te dvije riječi vezane u čvor, gradi se dvorac duhovnosti.

Sabahudin Hadžialić je krenuo literarnim, a ne životnim putem. Nakon tridesetak godina bavljenje pisanom riječi, od suhoparne novinarske pa našire, dotjerao cara do duvara i stvorio pretpostavke da u nekom skorom vremenu otpočne pisati svoje životno djelo bez obzira na formu i oblik. Hadžialić je dopisao do nivoa u kojem sa nekoliko riječi može uzdrmati epohu (*Ko je gori od komuniste? Bivši komunista*).

Hadžialićevo peckativi, baš kao aperkativi, pogađaju i uzdrmavaju našu stvarnost, prateći je paralelno i u drugim oblicima autorove pisane riječi (esej, dnevnički zapisi, drame) kao hroničnog bolesnika sa jasnom dijagnozom, kao bitnim predznakom izdravljenja i ozdravljenja.

Piščev aforizam, crtica, distih, ponekad i epigram, je toliko koncretan, jasan u nakani i precizan u odredištu, da

nam je posve uočljivo kako se stapamo, postepeno saživljavamo sa pročitanim kao već viđenim, dok ne spoznamo svoje blisko okruženje.

Hroničar naše svakodnevnice, Sabahudin Hadžialić, ne bježi od svoje pripadnosti i identiteta, etnos mu ne dođe ni kao tegoba ni kao neminovnost, te kao takav riječju lj(ubi) bližnjeg svoga, jer su mu njegovi *draži*, precizno ih peckajući i prozivajući, a nas opominjući i pozivajući da smo dio mrtvila iz okruženja koje nam se događa iz dana u dan, iz godine u godinu, a deceniji prolaze, život kao nepovrat, i mladi ljudi zauvijek izgubljeni.

Hadžialić razgoličuje našu stvarnost do tananih detalja publicistike, iznoseći činjenice o napredovanju i društvenim zaslugama onih koji su od *prijeratnih portira i čistačice napredovali do visokorangiranih državnih funkcija i povlaštenog položaja, i onih koji su prije rata pisali ko se usudio da ide u džamiju, a danas zapisuju koga nema na zbornom mjestu (na džumi) ubirući poene kod velikih, visokorangiranih bogova sa ikstog sprata (kata)*, igrajući se običnim smrtnicima što rovare po kontejnerima i čekaju crkavicu demobilizaciju.

Podastirući činjenicu da je svoj i da nije ničiji (osim ženin i nepovratno Božiji) a Hadžialić nam nakratko baci kost nostalгије za bivšom zajedničkom zemljom, tek toliko da povuče paralelu stanja u društvu velikih očekivanja i nadanja, a slabog učinka na boljitu društvene zajednice, podsjećajući nas da smo iz tamnice naroda izašli u svoje ropstvo. Iz tog mraka autor nam u oči baca tračak svjetlosti, ne bismo li progledali bar na trenutak mi, svakodnevni smrtnici zaspali na vječnoj straži iščekivanja boljeg i drugačijeg, čekajući da se na kraju tunela pojavi svjetlo makar i rotaciono.

Tegoban život u Bosni i Hercegovini je formirao nove satiričare, inicijatore duhovnog ustanka koji nisu tu da bi rušili postojeću vlast nego da je britkom riječju natjeraju da bude efikasnija i plodonosnija za njene žitelje.

U plejadi odabranih i pozvanih (od Boga i ljudi) svoje mjesto, koje mu zasluženo pripada, zauzeo je i Sabahudin Hadžialić. Dostojanstveno, pošteno, bez dlake na jeziku, da brani ovo malo što je ostalo od života. Argumenata za to ima. Hadžialiću je psovka (riječ) dovoljno otežala, šaka mu je povelika da u njoj drži čvrst štit (aforizam), a pljuvačke

(ideja) ima na pretek da pljune na poganštinu od ljudi i društvenih tokova.

U budućem vremenu Sabahudin Hadžialić će morati *doraditi* svoj aforizam. Ekrem Morače ga *domišljavati*. Hadžialićevo aforizam je toliko istinit da mu u doglednom vremenu – niko neće vjerovati. A iz života prepisan.

**Ekrem Macić
književnik
Konjic, BiH**